

Prædiken til 2. søndag i fasten

Matt. 15, 21-28

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Jesus gik bort derfra og drog til områderne ved Tyrus og Sidon. Og se, en kana'anæisk kvinde kom fra den samme egn og råbte: »Forbarm dig over mig, Herre, Davids søn! Min datter plages slemt af en dæmon.« Men han svarede hende ikke et ord. Og hans disciple kom hen og bad ham: »Send hende væk! Hun råber efter os.« Han svarede: »Jeg er ikke sendt til andre end til de fortabte får af Israels hus.« Men hun kom og kastede sig ned for ham og bad: »Herre, hjælp mig!« Han sagde: »Det er ikke rigtigt at tage børnenes brød og give det til de små hunde.« Men hun svarede: »Jo, Herre, for de små hunde æder da af de smuler, som falder fra deres herres bord.« Da sagde Jesus til hende: »Kvinde, din tro er stor. Det skal ske dig, som du vil.« Og i samme øjeblik blev hendes datter rask. Matthæusevangeliet 15,21-28

"Man har et standpunkt, til man tager et nyt". Sådan lyder et berømt citat af en gammel minister. Det handlede om et løftebrud efter et valg.

Og løftebrud og inkonsekvens. Det er sådan set også hvad dagens evangelium til os handler om.

Gud havde nemlig oprindeligt lovet sig bort som eksklusiv Gud for jødernes folk, for folket Israel og ikke for andre. Han havde skabt hele verden og alle folkene. Men det var Israel han var Gud for. Kun.

Den beslutning, at andre i udgangspunktet ikke kan få hjælp eller have del i udvælgelsen, lader det til at Jesus har overtaget. Sådan er det vel ofte, vi overtager tit noget færdigpakket fra vores forældre. Indtil vi en dag står i en situation hvor den færdige sandhed udfordres.

Med fare for at gøre Gud alt for provokerende menneskelig, så har han jo, indtil Jesus kommer til jorden, altid holdt sig på sikker afstand af ikke-jøder. Når han har talt med mennesker har det været nogen han har udset sig inden, enten til at skabe det jødiske folk, som Abraham, eller folk som allerede

befandt sig inden for folket Israels kreds, som Moses og profeterne.

Nu er Han, Gud, så kommet til jorden, Jesus bliver døbt som vi hørte for et par søndage siden og går i gang med sit virke: at fortælle mennesker en gang for alle og ansigt til ansigt, hvem Gud egentlig er.

Og derfra begynder det egentlig hurtigt at gå anderledes end man skulle have troet planen var.

Jeg mener, hvis man fortsætter med det Gamle Testaments gudsbillede, så ville man ikke være kommet til det Nye Testaments gudsbillede.

Eller sagt på en anden måde, Jesus lægger ikke linjen på samme måde og tegner ikke det samme billede af Gud ud fra de gamle fortællinger i det vi kalder det gamle testamente, som hans samtidige skriftkloge og præster gjorde det.

Jesus tegner et billede af en Gud som hele tiden går ud over grænsen for, hvad man indtil da havde troet muligt og tilrådeligt for Gud. Og det var jo også derfor han så ofte diskuterede med de skriftkloge og farisæerne.

Hvis man altså skulle have givet Gud gode råd, så ville man nok ikke have rådet ham til at lade sin søn hænge ud med alt skravlet, rosset, overløberne og pinligheden, sådan som han faktisk gjorde.

Men da Jesus en dag befinder sig i området ved Tyrus og Sidon og her møder en kanaanæisk kvinde er der tydeligvis en grænse og en afstand mellem ham og kvinden, som han i første omgang ikke har tænkt sig at gå over. Han svarer hende ikke med et ord og

da han endelig svarer fordi hun plager, så kalder han hende en lille hund.

Vi, som har vænnet os til, at Jesus altid er den som modtager enhver hos sig uanset klasse, stand og skel, kan blive helt overrasket over at opleve ham sådan.

Jøderne derimod, med disciplene som tilstedeværende repræsentanter, bliver modsat som efterhånden kender ham, forargede over at han overhovedet hjælper hende. Hun hører jo ikke til. Så udvalgt havde Israels folk vænnet sig til at være i Guds øjne.

Men Gud har et standpunkt til Han tager et nyt, hvad lige præcis det her angår.

Han kan, i Jesus ikke lade være med at hjælpe hende, kvinden. Hun er et menneske i nød og sådan nogle hjælper Jesus. Uanset hvad.

Evangeliet i dag handler om, at man aldrig skal give op og at det handler om at plage.

For mig at se så plager den kanaanæiske kvinde Jesus, og af den grund ombestemmer han sig. Hun er sikker på, at hvis hun bare spørger og argumenterer længe nok, så vil han høre hende. Og det gør han jo.

Det jeg siger, er ikke, at hvis man bare beder længe nok, eller med de rigtige ord, så hører Gud. For det ved jeg ikke noget om.

Men! vi ved aldrig, hvordan det går, og derfor skal vi aldrig give op.

Gud er med os, lyset kommer tilbage, før eller siden. Og det er her kvinden og de små hunde giver os et eksempel til efterfølgelse.

Hun giver bare ikke op. Hun er sikker på, at der er en vej. Og det er både inspirerende og motiverende.

Gud fortæller os i evangeliet i dag, at vi skal klø på, at der viser sig en vej.

De fleste af os har lært ikke at plage. Ligesom vi har lært, at vi ikke må plage vores forældre, kan vi tro, at vi heller ikke må plage Gud. Vores billede af Gud er ofte præget af forholdet til vores forældre. Men Gud er ikke som en jordisk far.

Vi må godt plage, for Gud kan holde til at høre os bede om det samme igen og igen. Ja, mon ikke Gud godt kan holde til, at vi igen og igen fortæller ham, hvad vi ønsker og drømmer om!?

Et andet sted i det nye testamente siger Jesus da også til disciplene, at de altid skal bede og ikke blive trætte.

Men hvorfor det? Kan man ved at plage få Gud til at ændre mening? Ja, måske!

Men mest af alt skal vi blive ved med at bede, fordi vi skal bevare tilliden og troen på Gud.

Hvordan skal vi så bede? Den bøn der ligger først for, er vel råbet om hjælp. Sådan som der f.eks står i salme 61: Hør min klage, Gud, lyt til min bøn.

Eller som vi hørte fra Salme 42 før:

Som hjorten skriger ved det udtørrede vandløb, sådan skriger min sjæl efter dig, Gud. Min sjæl tørster efter Gud, den levende Gud.

I det nye testamente, i Jakobsbrevet, står der:

I opnår intet, fordi I ikke beder; eller I beder og får alligevel intet, fordi I beder dårligt. (Jakob 4, 2-3.)

At bede dårligt? Hvordan det? Jamen, jeg tror, det handler om, at vi helst ikke vil bede: ske din vilje, Gud. Men, at vi meget ofte trygler Gud om at vores egen vilje må ske. De fleste er vel nok tilbøjelige til at tilfredsstille vores lyster efter hvad det nu må være, og desuden forklare Gud klart og utvetydigt hvordan han skal køre universet bedst.

I den type bønner lægger man ikke så meget sit liv i Guds hænder, lægger ikke sin tro og tillid hos ham, men forsøger at få magt over både Gud og tilværelsen.

Og det er meget naturligt at bede sådan. Naturligvis. Fordi vi er så kortsigtede og så meget os selv nærmest. Og det er da også bedre at komme til at herse med Gud end slet ikke at bede. Mener jeg. Det vi beder om, på alle mulige måder, er jo altid det samme: Guds indgriben i vores liv.

Bibelen er fyldt med løfter om bønnens magt midt i historiens begivenheder.

Der er jo f.eks. historien om dengang Gud ville ødelægge Sodoma og Gomorra og slå alle byernes indbyggere ihjel. Da drister Abraham sig til ligefrem at forhandle med Gud. Og der er en mindre kendt historie om profeten Elias' bønner der kontrollerede vejrforholdene på den måde, at han først bad om, at der ikke måtte komme regn i Israel og senere bad om at regnen måtte komme tilbage. Og begge dele skete.

I Nehemias bog var israelitterne i gang med at genopbygge Jerusalems bymure, da de fandt ud af, at de ville blive angrebet af fjenden. Og hvad gjorde de så? ”Vi bad til vor Gud **og** satte vagtposter imod dem til værn for byen dag og nat.”

Og i Esajas bog er der fortællingen om, at kong Hizkija lå for døden, og Esajas fortalte ham, at han skulle dø. Så bad Hizkija for sit liv og Gud svarede: ”Jeg har hørt din bøn. Derfor giver jeg dig endnu femten år at leve i”.

Selvfølgelig er det Gud der er den almægtige. Vores bønner kan ikke vriste almægtigheden fra skaberen af universet.

Men alligevel er det en del af Guds godhed, at verden nogle gange kan påvirkes af vore bønner. Hvordan Gud bærer sig ad med det – hvordan han stadig har alting i sin hånd, men alligevel og samtidig lader menneskers bønner og handlinger være ansvarlige i historien – ja, det er et mysterium og et stort spørgsmål, som ikke kan løses, og som vi bliver ved med at grunde over til den dag vi skal se Gud ansigt til ansigt.

Det vi kan læse i Bibelen er ikke desto mindre, at vores bønner har betydning.

Og samtidig lægger Gud sine vise planer. Begge dele er sandt på samme tid, og hvordan det er muligt er, som sagt, et mysterium for os.

Vi kan mene og tænke, at hvis Gud har fuldstændig kontrol med alt, så betyder det, vi gør, ingenting. Og omvendt.

Men der er vel nok alligevel en mening med tingene: Hvis Gud styrer alt, og vore bønner

og handlinger derfor ingenting betyder, så mister vi modet og blive passive. Hvis vi på den anden side virkelig mener, at vores handlinger kan ændre Guds planer – Ville vi så ikke blive lammet af frygt!?

Men hvis **begge dele** er sandt, så har vi den stærkeste motivation for at leve frimodigt og handlekraftigt, samtidig med at vi hele tiden kan mærke Guds trofaste hånd under os.

For Gud bøjer sig ned og lytter til vores bøn. Bønnen er derfor så stærk.

Så jo, som den kanaanæiske kvinde, skal vi da bede Gud om at opfylde vores ønsker. Det skal vi ikke vige tilbage for at bede om. Salmernes bog er virkelig fyldt med eksempler på bønner hvor mennesket plager og råber og udøser deres inderste ønsker for Gud.

Men samtidig, som et værn mod såvel egoistiske motiver som vores egen, menneskelige kortsynethed, må vi bede Gud om at høre vore bønner i overensstemmelse med Hans vilje og visdom.

Derfor er Fadervors tredje bøn, 'Ske din vilje', så stærk. Den kan være uhyggeligt svær, og samtidig er den en befrielse at bede.

Da Jesus, før han blev taget til fange skærtorsdag aften, var fyldt af angst, bad han Gud om at måtte slippe for alt det, der skulle ske, men så beder han alligevel bønnen: Ikke som jeg vil, men som du vil: Ske din vilje. Jesus fortalte os dér, i Getsemane have, at det ikke handler om, at min vilje må ske, men om at Guds vilje må ske, med mig og med den verden, vi lever i.

Historien om Jesus og den kanaanæiske kvinde fortæller os, under alle omstændigheder, at Gud er en Gud, der går over grænser, når mennesker har brug for ham. Og historien viser os også, at det nytter at trygle ham om hjælp. Gud er en bevægelig Gud – han kan flytte sig og ændre holdning, når man er vedholdende og insisterende i sin bøn om hjælp. Han er en levende Gud, som var og som er og som kommer.

Amen.

Stine Munch

Vor Frue Kirke, København

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk